

اختلال عمل ناگهانی مغز به علت کاهش جریان خون در

بخشی از مغز را اصطلاحاً سکته مغزی می‌نامند.

انواع سکته مغزی:

- ۱- سکته انسدادی یا ایسکیمیک: بر اثر انسداد عروقی و افت جریان خون به ناحیه‌ای از مغز ایجاد می‌شود که شایع‌ترین نوع سکته مغزی است (۸۵ درصد).
- ۲- سکته هموراژیک یا خونریزی دهنده: که به دلیل تراوش یا نشت خون از داخل عروق به درون مغز ایجاد میشود (۱۵ درصد).

علائم سکته مغزی

اختلال در گفتار، فلج ناگهانی دست و یا صورت سه علامت اصلی بروز سکته مغزی است، بنابراین به محض مشاهده این نشانه‌ها زمان طلایی را از دست ندهید و با اورژانس ۱۱۵ تماس بگیرید چرا که ممکن است سکته مغزی در راه باشد زمان طلایی برای درمان ۳ ساعت بعد از شروع درمان است بنابراین علائم هشدار دهنده را جدی بگیرید.

علائم شایع سکته مغزی

- ✓ بیحسی یا ضعف عضلات در صورت و دست‌ها و پاها
- ✓ به ویژه در یک طرف بدن
- ✓ اختلال در تکلم و برقراری ارتباط
- ✓ اشکال در راه رفتن سرگیجه یا فقدان تعادل و هماهنگی
- ✓ سردردهای شدید و ناگهانی
- ✓ گیجی یا تغییر در وضعیت ذهنی
- ✓ اختلالات بینایی

سکته مغزی دومین عامل مرگ و میر در جهان است

علل و عوامل خطر آفرین:

بیماری قلبی عروقی / فشار خون بالا / دیابت / چاقی / سن بالا بودن کلسترول / مصرف قرص‌های ضد بارداری جنس (آمار در مردان بیشتر است) نژاد (در سیاه‌پوستان بیشتر است) سابقه خانوادگی (فامیل نزدیک)

پیشگیری

بسیاری از اقدامات پیشگیری کننده از سکته مغزی همانند اقدامات مربوط به جلوگیری از بروز بیماری های قلبی است از اقدامات مهم در جهت جلوگیری از بروز سکته‌های مغزی که می‌تواند مفید و کمک‌کننده باشد به کنترل فشار خون بالا، کاهش کلسترول و چربی اشباع در رژیم غذایی، ترک سیگار یا قطع استفاده از تنباکو، حفظ وزن در محدوده سلامت و طبیعی، کنترل بیماری دیابت (قند خون)، استفاده زیاد از سبزی‌ها و میوه‌ها در رژیم غذایی، ورزش منظم و عدم مصرف الکل میباشد

سکته مغزی واقعه‌ای است که زندگی بیماران

را تحت تاثیر قرار می‌دهد و از جمله مشکلات

مهم این بیماران، اختلالات روحی به ویژه

افسردگی است که با رفتار مناسب اطرافیان و

ارتباط با دیگران می‌تواند از بخش‌های اساسی

روند بهبودی بیماران باشد

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی شاهرود
مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی امام حسین (ع)

درمان

درمان اولیه پس از وقوع یک سکته مغزی شامل تحت نظر گرفتن دقیق فرد و انجام اقدامات پرستاری برای محافظت راه تنفسی او می‌باشد. در صورت تهوع سر بیمار به یکطرف چرخانده شود تا محتویات استفراغ وارد ریه نشود. اگر در سی تی اسکن لخته خون در شریان مشاهده شد در برخی موارد با صلاحدید پزشک از داروی حل کننده لخته خون استفاده می‌شود. در بیشتر موارد سکته‌های مغزی، درمان‌های توانبخشی مثل فیزیوتراپی، کاردرمانی و گفتاردرمانی چه در بیمارستان و چه در خانه ضروری می‌باشد.

مصرف نوع دارو برای درمان سکته بسته به نوع سکته مغزی دارد. پزشک بیمار را معاینه و براساس نوع سکته نوع داروی مناسب را تجویز می‌کند

. از جمله داروهایی که تا مدت‌ها بعد از سکته مغزی باید توسط بیمار مورد استفاده قرار گیرند، داروهای ضد انعقاد خون و داروهای ضد پلاکت و داروهای کاهش فشار خون هستند. مصرف این داروها بعد از وقوع سکته مغزی خطر ابتلا به سکته مجدد را کاهش می‌دهند. همچنین ممکن است داروهای ضد افسردگی نیز برای درمان افسردگی بعد از سکته مغزی تجویز شود. کنترل فشارخون - وزن در حد طبیعی کنترل قند و چربی و رژیم غذایی پر فیبر و سبزیجات و میوه جات کمک کننده است.

سکته مغزی قابل درمان است

F	A	S	T
FACE	ARMS	SPEECH	TIME
انحراف صورت	ناتوانی در حرکت اندام‌ها	اختلال در تکلم	اهمیت زمان

زمان طلایی برای نجات جان بیمار
۳ ساعت
از زمان شروع بروز علائم

مغز ما، زندگی ما

تغذیه ناسالم
مصرف دخانیات
کم تحرکی

غذای کم چرب و کم نمک
عدم استعمال دخانیات
فعالیت فیزیکی کافی

با خود مراقبتی از سکته مغزی جلوگیری کنیم
کنترل فشارخون و درمان بموقع آن از سکته مغزی جلوگیری می‌کند
بیماران سکته مغزی نیازمند حمایت عاطفی و درمانی هستند

سکته مغزی

تلفن: ۱۳-۳۲۳۴۲۰۰۰

تهیه و تنظیم: م خطیبی، کارشناس پرستاری، سوپروایزر
آموزش سلامت، بازنگری: پاییز 1403
منبع:

شناسنامه استاندارد خدمات مدیریت درمان سکته حاد مغزی
پرستاری داخلی جراحی برونر سوارت